

16ਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਛੇਵਾਂ (ਬਜਟ) ਸਮਾਗਮਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਬਲੇਟਿਨ ਨੰ: 7ਮੰਗਲਵਾਰ, 12 ਮਾਰਚ, 2024(10.00 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ 11.49 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੱਕ)1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ

(ੳ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 975 ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੜ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ਅ) ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਕ੍ਰਮ ਪੱਤਰ ਤੇ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ	ਪੁਛੇ ਨਾ ਗਏ	ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ	ਨਿਯਮ 38 ਅਧੀਨ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ	ਅਨੁਪੂਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
19	9	7	3	-	11

(ੲ) ਬਿਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ : 7

2. ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ

ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੇ ਸਮੂਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਉਤਸਵ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਡੇਰ ਵਿੱਚ ਬੰਨ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਭ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ "ਸਰਕਾਰ ਵਪਾਰ ਮਿਲਣੀਆਂ" ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਿਸਾਨ ਮਿਲਣੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਸਰਕਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ" ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਪ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹੈਵੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਚੱਲਣ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਲਦ ਹੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏਗੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿੱਜੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵੈਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦਾ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ।

3. ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲੇ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ-

"ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।"

4. ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਨੋਟਿਸ

i. ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੱਟ ਰਹੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਕੈਨਾਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ। (ਨੰ.33)

ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ii. ਸਰਦਾਰ ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲੁਧਿਆਣਾ-ਰੂਪਨਗਰ ਗ੍ਰੀਨ ਫੀਲਡ ਹਾਈਵੇ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ। (ਨੰ.35)

ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਮਾਰਗ) ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

iii. ਰਾਣਾ ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮੱਕੀ ਦਾ ਬੀਜ ਉਪਲੱਬਧ ਨਾ ਹੋਣ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ। (ਨੰ.37)

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਮਾਣਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਰੁਲਿੰਗ

ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੋਟਲੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਰੁਲਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਂਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 253 ਅਧੀਨ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6. ਵਿਧਾਨਕ ਕੰਮ-ਕਾਰ

1) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੇਧ) ਬਿਲ, 2024

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੇਧ) ਬਿਲ, 2024 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਲ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2), ਕਲਾਜ਼ 2, ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਏ।

ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ "ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੇਧ) ਬਿਲ, 2024 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ", ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

7. ਮਾਣਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨ

ਅਖੀਰ ਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-

"ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2024 ਦਾ ਇਹ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ National e-Vidhan Application ਰਾਹੀਂ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਦਨ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜੋ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਜ਼ੀਰੋ ਲੈਵਲ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਦਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਦਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਟੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ I-Pad ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਸਨਲੀ ਵੀ I-Pad ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉ ਮਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਭੇਜ ਸਕਣ। National e-Vidhan Application ਤਹਿਤ ਹੀ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਭੇਜੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਤੇ e-book ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੋਈ ਬਲਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਬੱਚਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਬਜਟ ਸਪੀਚ ਵੀ National e-Vidhan Application ਰਾਹੀਂ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਦਾ ਸੀ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਟਾਈਮ ਸਕਰੀਨਾਂ ਤੇ ਡਿਸਪਲੇਅ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ

ਲਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਬੋਲਿਆ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਲੇ ਨਾਲ ਹਾਊਸ ਅੰਦਰ ਲੱਗੀਆਂ ਸਕਰੀਨਾਂ ਤੇ ਡਿਸਪਲੇਅ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ I-Pad ਤੇ ਵੀ access ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਨ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਸੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਉਥੇ NeVA Mobile App ਅਤੇ website ਰਾਹੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਅਵੇਲੇਬਲ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਮੈਂ ਸਦਨ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂਅਲੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠਣ ਉਪਰੰਤ I-Pad ਤੋਂ e-book ਨੂੰ ਆਪਣੇ Id ਅਤੇ ਪਾਸਵਰਡ ਰਾਹੀਂ log in ਕਰਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ Id ਨਾਲ log in ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ ਤੋਂ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬਾਨ log in ਆਪਣੀ Id/password ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕਰਨ। ਸਟਾਫ ਦੇ log in Id ਰਾਹੀਂ ਡਾਟਾ access ਕਰਨ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਆਗਾਮੀ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੀ e-book ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂਅਲੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੈਂ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੈੱਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਨੇਵਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਐਨ.ਆਈ.ਸੀ. ਪੰਜਾਬ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਹਾਊਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਅਸੀਂ ਕਦਮ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੇ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨੇਵਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈੱਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਥੋਂ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।"

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥੱਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

12 ਮਾਰਚ, 2024

ਰਾਮ ਲੋਕ ਖਟਾਣਾ

ਸਕੱਤਰ